

A könnyebbik út buktatóin

Visszavonta a kormány a rehabilitációról szóló törvény javaslatát

Meg sem kezdődhetett tegnap a parlamentben a rehabilitációról szóló törvényjavaslat vitája, melyvel kapcsolatban nem kevés bírálat hangzott el az elmúlt napokban, hiszen a kormány délelőtt a javaslat visszavonásáról értesítette a képviselőházat. Rehabilitációs vita híján, a képviselők az üzleti titoktartást rendező jogszabály vitájába kezdtek bele. A rehabilitációról szóló törvényjavaslat problémás elemei hamarosan visszaköszönek: a vagyon-visszaszármaztatási törvény esetében is szükség lesz a tisztázásukra.

A javaslat szövege kiterjesztette volna a rehabilitációra jogosultak körét, akiket az az eddigieknél szélesebb jogkörrel is felruházott volna: kártérítési összegekben, nyugdíj- és egészségbiztosításban részesítette volna őket.

A törvény szövegére módosítási indítványokat nyújtott be a Szerb Megújódási Mozgalom: nemtetszését fejezte ki azon rendelkezés miatt, mely ellehetleníti a csetnik mozgalom tagjainak rehabilitálását. Ennek törlésén kívül Vuk Drašković pártja kérte még a rehabilitáció által érintett időszak kibővítését is: annak szerintük 1941. április 6-ától, s nem 1945-től kellene indulnia. **Aleksandar Jugović**, a párt képviselője tegnap azt nyilatkozta, hogy az igazságügyi tárca elfogadta a párt indítványait, mivel azonban ez nem felelt meg a szocialistáknak, a javaslatot visszavonták. A Szerbiai Szocialista Pártot azzal vádolta meg, hogy nem képes szembenézni a múlttal, s tagjai ötágú csillaggal a homlokukon, Slobodan Miloševićyel szívükben akarnak belépni az Európai Unióba.

Meho Omerović, a Szerbiai Szociáldemokrata Párt képviselője megfelelő

Varga László: Azért pozitív lépés a mai, mert ezzel lehetőség nyílt arra, hogy amikor majd a következő alkalommal a képviselőház elé kerül a rehabilitációról szóló törvény javaslat, az már ne tartalmazza a kollektív bűnösség elvét

lépésnek nevezte a javaslat visszavonását, mely – mint mondta – hatalmas összegeket vett volna el a polgároktól azért, hogy visszaadják a vagyont a megszállóval együttműködők és emiatt elítélt személyek utódainak. Tito partizánjait az egyetlen igaz antifasiszta mozgalomnak nevezte.

Folytatása a 4. oldalon

A könnyebbik út buktatóin

Visszavonta a kormány a rehabilitációról szóló törvény javaslatát

Folytatás az 1. oldalról

A Liberális Demokrata Párt is tervezte módosítási indítványok benyújtását, melyekkel – mint azt Čedomir Jovanović pártelnök hétfőn kijelentette – pontot kellene végre tenniük a népfelszabadító harc eredményeinek megkérdőjelezéséről szóló folyamatra. Az LDP ezeknek az indítványoknak a parlamenti „sorsához” kötötte volna a jogszabály támogatását.

A vajdasági magyarság számára az előbbieknél fontosabb rendelkezés problematikájára hívta fel a figyelmet a minap a Vajdasági Magyar Szövetség. A javaslatban maradt kollektív bűnösség elvének törlését kérték a képviselők, annak érdekében, hogy a szavazás alkalmával támogathassák a törvény elfogadását.

AZ ISMÉTLÉS KIVÉDÉSE

Varga László, a VMSZ képviselője, a szerb-parlament európai integrációs bizottságának vezetője üdvözölte a kormány lépését, mellyel az visszavonta a törvényjavaslatot a képviselőházi procedúrából. – Azért pozitív lépés a mai, mert ezzel lehetőség nyílt arra, hogy amikor majd a következő alkalommal a képviselőház elé kerül a rehabilitációról szóló törvény javaslata, az már ne tartalmazza a kollektív bűnösség elvét. A délelőtti, jelenleg érvényesnek nevezhető törvényjavaslat még azt mondta ki, hogy a törvényhozó számára elfogadható a kollektív bűnösség elvének továbbélése – nyilatkozta lapunknak a képviselő.

Mint kifejtette, csupán abból a szempontból nem jó a javaslat visszavonása, hogy ezzel azok az előremutató, fontos rendelkezései, amelyek a jelenleg érvényben lévő törvényhez képest előrelépést jelentettek volna, szintén későbbre tolnának. Itt mindenképp a rehabilitált személyeket megillető jogokra, kedvezményekre kell gondolni, magyarázta. Szerinte a kormány azért döntött így, mert el akarta kerülni, hogy megismétlődjének a hétfői szavazónap történései. Mint ismeretes, a VMSZ-es képviselők nem kívánták biztosítani a parlamenti többséget a vasúti törvényről szóló szavazás megkezdéséhez módosítási indítványaik elutasításai miatt, melyekkel a vajdasági tulajdonban lévő vasúti infrastruktúrát kívánták törvényes keretek között definiálni.

A Szerb Megújodási Mozgalom indítványai is arra a bekezdésre vonatkoztak, mely a VMSZ számára is elfogadhatatlan volt, azzal, hogy az SZMM annak kiegészítését, pontosítását, a VMSZ pedig törlését kérte. – E bekezdés szerint mindazok, akik harci alakulat tagjaként részt vettek a második világhá-

borúban, s ezt követően megölték őket, nem részesülhetnek rehabilitációban. Az SZMM mindennek meghagyása mellett azt kérte, az elmondottak ne legyenek érvényesek a csetnik mozgalom tagjaira, ami esetünkben nem teszi elfogadhatóbbá a kérdéses részt – fogalmazott Varga László.

REHABILITÁCIÓ ÉS VAGYON-VISSZASZÁRMAZTATÁS

A jelenleg hatályos jogszabály mindenki számára lehetővé teszi a rehabilitációs eljárás elindítását, tette hozzá, így egy hatalmas visszalépést jelentett volna a most visszavont javaslat esetleges elfogadása.

– A vagyon-visszaszármaztatásról szóló törvény esetében ismét aktuálissá válik majd ez a kérdés, hiszen az is tartalmazza ezt a jogelvet egy rendelkezés formájában, amire szintén benyújtottuk indítványunkat. Azokat az embereket zárták ki általánosan a vagyon-visszaszármaztatásból, akik az ügyvezető megszálló erők tagjaiként vettek részt a második világháborúban. Ez azért probléma, mert mindazok, akiket 1941. április 6-a után bevonultattak a magyar vagy német hadseregbe Bánságban, automatikusan a visszaszármaztatási folyamaton kívül rekednének. Azt javasoltuk, hogy akik e dátumot megelőzően szerbiai lakhellyel rendelkeztek, legyenek jogosultak a vagyon-visszaszármaztatásra, amennyiben persze nem követtek el háborús bűnöket. A bíróságnak kell eldöntenie az egyéni bűnösséget, vagyis nem a parlament feladata, hogy eleve kizárja a bíróság felmentő ítéltének lehetőségét – hangsúlyozta Varga.

NEM SORSDÖNTŐ KÖVETELMÉNY

– A rehabilitációról szóló törvény fontos az európai integrációs folyamatban, hiszen az elfogadandó törvények listáján szerepel, mégsem annyira lényeges azonban, hogy kérdésessé tehetné a tagjelölt-státusz megszerzését – tudtuk meg Varga Lászlótól. Mint mondta, kicsi annak az esélye, hogy a javaslat néhány nap múlva újra a parlament elé kerüljön. Kulcsfontosságúak viszont a vagyon-visszaszármaztatásról és a közvagyonról szóló törvények, melyeknek a jövő héten indul a parlamenti vitája. Az, hogy a tagfelvételi kérelemmel mi fog történni, most már elsősorban Szerbia koszovói politikájától függ majd gyakorlatilag december elejéig, a döntés megszületésig. A törvényalkotási kérdések továbbra is fontosak, de mostantól kezdve már nem azok lesznek a döntőek – emelte ki Varga László.

■ VIRÁG Árpád